

نقد / گفت‌وگو با منیرالدین بیروتی

زندگی جای دیگری است

اگر قهرمان رمانی راوی متن باشد و قرار ناکفته‌ای میان او و ما شکل بگیرد به قسمی که هر چه او گفت ناچاریم بپذیریم حالا گاهی هم شک کنیم اما پیش برویم و نگذاریم قصه از نفس بیفتد و بعد در میانه راه ناگهان قرارومدارها عوض شود و ببینیم در کنار قهرمان، راوی دیگری هم هست که هر چه او می‌سازد، ویران می‌کند، تکلیف چیست؟ اگر شما با تمام امکان‌های زیستی یک آدم بیمار کلمه آشنا شوید، با رنج و دردهایش همراه شوید و بعد متوجه شوید ماجرا به این پیچیدگی‌ها هم نیست و قهرمان از کاه کوهی ساخته، چه حسی دارید؟

در رمان «سلام مترسک» که به قلم «منیرالدین بیروتی» است جهان داستانی بر اساس سطوح روایی غیرقابل اعتماد طراحی شده است. ما نه می‌توانیم به روایت «صارم» از خودش بسننده کنیم و رضایت داشته باشیم نه به روایت مسعود دوستش که نقل قول‌هایش به شکل پانوش‌ت در متن آمده است. در چنین جهانی هر اتفاقی محل تردید است. هیچ کنشی ما را به یک نتیجه رهنمون نمی‌کند. از بخش‌های نخستین رمان باید با روش آزمون و خطا پیش بروید. گاهی دل‌سپرده جهان ذهنی صارم شوید، یعنی از پنجره او به جهان نگاه کنید، گاه باید از او فاصله گرفته به زاویه دید مسعود نزدیک شوید. هر چند مسعود نسبت به صارم در سایه قرار دارد یعنی روایتش مقهوور روایت صارم است. او شاید در یک نگاه ظریف‌تر نماد عقل باشد و صارم نشانه حس محض. او می‌تواند از بالا به یک مجموعه نگاه کند در حالی که صارم خود را در دل مجموعه می‌بیند. مسعود در پای دست‌نوشته‌های صارم پانوش‌های خود را به جا گذاشته است. این اتفاق هم به زنده کردن نفس رمان کمک می‌کند که محل شنیدن صداهای مختلف است و هم از منظر حرفی حائز اهمیت است. این فرم نوشتاری در ادبیات قدیم ایران سابقه دارد. به حکومت محض قهرمان یا راوی در یک متن ادبی پایان می‌دهد.

«منیرالدین بیروتی» به خوبی توانسته صدای دیگری را در متن خود بازتاب دهد و او را زنده کند تا بتواند از قدرت بیکران صارم برای اداره روایت بکاهد: مسعود در بزنگاه‌ها وارد می‌شود و صدای صارم را می‌پوشاند. در لحظه‌هایی که به لحاظ دراماتیکی ما نیاز داریم نقل قول‌های صارم را باور کنیم، ما به واسطه مسعود وارد می‌شود و ساختنی دوگانه هم به واسطه حضورش می‌دهد. یادمان باشد که ما با توجه به اطلاعاتی که مسعود در اختیارمان می‌گذارد، می‌توانیم وضعیت‌های دیگری را نیز تصور کنیم یعنی در این وضعیت ما با دو راوی اول‌شخص مشکوک مواجهیم. به هیچ یک اعتمادی نمی‌توان کرد. «منیرالدین بیروتی» در این باره می‌گوید: «اگر می‌خواستیم فصل‌های مختلف را از منظر هر یک از این دو بیابورم به لحاظ تکنیکی شبیه بقیه کارها می‌شد. بیشتر مد نظر خودم این بود که یک جا دو امکان مخالف هم بیابورم تا نشان دهم یک اتفاق ساده از دید دو نفر چه اندازه متفاوت است. می‌خواهم بگویم رمانی که از آن می‌نویسم انقدرها هم ساده نیست. اینکه تا چه حد پیاده‌نشده بماند. خودم ته ذهنم این بود که همیشه موقع روایت یک مقوله از دو منظر یک ماجرای هم به آن اضافه می‌شود که نمی‌توانیم به قطعیت‌اش مطمئن باشیم. به همین طریق گوشه چشمی هم به مسائل تاریخی داشته‌ام. در صد سال اخیر یک مقوله ساده را وقتی روایت کرده‌اند، احتمال قطعیت‌اش وجود دارد. امکان دارد تخیل خود نویسنده باشد. از کجا معلوم واقعا

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

منیرالدین بیروتی

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۷ ■ سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۸۹